

Джек Лондон

Дъщеря на северното
сияние

– Вие... как му казвате у вас... лентяй; вие, лентяй, искате аз да става твоя жена? Напрасно опитвате се. Никога, не, не; никога лентяй няма мой съпруг да стане.

Така говореше Джой Молино на Джек Харингтън, въпреки че предната вечер бе казала същото, но с по-обикновени думи и на неговия роден език на Луи Савой.

– Слушай, Джой...

– Не, не, защо трябва да слуша лентяй? Това много лошо, ти обикаля непрестанно около мене, идва в моя хижа, а не се захваща с нищо. Как ще храниш твоя жена? Защо та няма златен прах? Други мъже има много.

– Но аз се претрегвам от работа, Джон. Не минава ден да не съм на път или да не обикалям потока. Даже сега тъкмо се прибирам. Кучетата ми са още уморени. Другите мъже имат късмет и намират много злато, но на мен просто не ми върви.

– Ами! А Маикормак, който има жена индианка, кога открил Клондайк, ти не отишъл. Други мъже заминали и сега богати.

– Ти знаеш, че аз тогава, се надявах да откроя нещо при устието на Танана – възрази Харингтън – и не знаех нищо за Елдорадо и Бонанза, докато не стана твърде късно.

– Това е друго, само че ти... сбъркал.

– Какво?

– Сбъркал. Като... да... като на тъмно. Но никога не е късно. Тук по ручей Елдорадо има много богата мина. Един мъж я огради с колчета и заминал. Никой не знае какво станало с него. Човекът, тоз, който, набил колчета, не се яви повече. Шейсет дни никой не може да получи документ за туй място. После други мъже, много други мъже се втурнат. както вие казва, и завладеят туй място. Те литнат,

—
семејство. Б. пр

така литнат бързо като вятър и се сдобият с д®ку-0 мейт за туй място. Един стане богат. Той получи много храна. о Харингтън не пока- за колко силно го заинтересува това съобщение.

– Кога изтича срокът? – попита той. – И къде се намира това място?

– Снощи аз говорила с Луи Савс за това – продължи тя, без да обръща внимание на думите му. – Аз мисля, той ще го спечели.

– По дяволите Лун Савой!

– Луи Савой казал снощи в моя хижа: „Джой, аз съм силен човек. Кучетата ми са добри. При това съм и издръжлив. Аз ще спечеля този

участък. Ще ме вземеш ли тогава за мъж?“ И аз отговорила на него, аз отговорела...

– Какво му отговори?

– Аз казала: „Ако Луи Савой спечели участъка, тогава ще ме има за жена.“

– Ами ако не спечели?

– Тогава Луи Савой, как казвате вие... няма да стане баща на мои деца.

– Ако спечеля аз?

– Ти – победител? Хаха! Никога!

Смехът на Джой Молино бе приятен за слуха, въпреки че сега в него звучаха подигравателни нотки. Харингтън не им обърна внимание. Отдавна им беше навикнал. При това той не бе единственият. Джой Молино принуждаваше всички свои поклонници да страдат До един и същи начин. Точно сега тя беше твърде привлекателна – с полуотворени устни, с поруменели от хапливите милувки на студа бузи и с очи, излъчващи онази съблазън, която няма равна на себе си и която може да се забележи само в очите на жените. Кучетата се трупаха около нея, подобно на огромно космато кълбо, а водачът на впряга, Вълчия зъб, опря леко муцуна върху колената й.

– А ако спечеля аз? – попита настойчиво Харингтън.

Тя отправи поглед към своя поклонник, а след това – отново към кучето.

– Какво казваш ти. Вълчи зъб? Ако той силен човек и получи документ за участък, ще стана ли него жена? Е, какво казваш?

Вълчия зъб наостри уши и изръмжа към Харингтън.

– Много е студено – каза внезапно с присъщата на жените непоследователност Джой Молино, изправи се на крака и подвикна на кучетата от впряга, и

Поклонникът я гледаше неподвижно. Тя го държеше в неустановеност от самото начало на тяхното познанство и оттогава насам към неговите добродетели се прибави и търпението.

– Ей! Вълчи зъб! – извика Джой и скочи на шейната в момента, в който тя внезапно се втурна напред. – Ай! Яа! Дий!

С крайцеца на очите си Харингтън видя как тя свърна надолу по пътрината към Четиридесета миля. Там, където пътят се разклоняваше и пресичаше реката за Форт Кухахи, тя спря кучетата и се обърна.

– Ей, мистър Лентяй! – провикна се тя. – Вълчи зъб казва „да“... ако вие побеждава! Но някак си, както обикновено става в подобни

случаи, всичко излезе найе и обитателите на Четиридесета миля, които дотогава безуспешно си блъскаха главите върху кого от двамата последни поклонници ще падне изборът и, а Джой Молино, сега се впуснаха да правят облози и предположения кой ще излезе победител в предстоящото състезание. Лагерът се раздели на две групи, като всяка една полагаше крайни усилия да осигури първото място на финала за своя фаворит. Настана страшна надпревара за намиране на най-добрите кучета из целия край, защото от кучетата, и то от най-добрите, зависеше преди всичко успехът. А той означаваше много за победителя. Освен жената, която щеше да притежава, подобна на която не бе още родена, той придобиваше право и на една мина, която струваше най-малко милион.

Тази есен, когато се разчу новината за откритието на Маккормак при Бонанза, всички от Низината, Кръглия град и Четиридесета миля се бяха юрнали като луди нагоре по Юкон, всички с изключение на такива като Джек Харингтън и Луи Савой, които се бяха отправили да търсят злато на запад. Еленови пасища и потоци безразборно се ограждаха с колчета. Съвсем случайно оградиха и Елдорадо – един

от най-малко обещаващите потоци. Олаф Нелсън сложи ръка на един участък от около петстотинстъпки, ограда го с колчета, изпрати без протакане своето искане по пощата и наскоро след това се запиля нанякъде. По това време най-близката кантора, в която се отправяха тези искания и се регистрираха участъците, се помещаваше в полицейските казарми на Форд Кудахи, разположени през реката, точно срещу Четиридесета миля. Когато се разнесе навред, че потокът Елдорадо представлява истинска;

съкровищница, бързо се разкри, че Олаф Нелсън г пропуснал да се спусне по Юкон, за да регистрира собствеността си. Мъжете хвърляха жадни погледи към безстопанствения участък, където знаеха, че хиляди, хиляди долари чакаха само лопатата и коритото за промиване. Въпреки това те не смееха да се докоснат до него, защото съществуваше закон, който даваше право участъкът да се регистрира в течение на шестдесет дни от побиване на колчетата, -като през това време се счита за неприкосновен. Из целия край се знаеше, че Олаф Нелсън бе изчезнал нанякъде, и множество златотърсачи чакаха да изтече срокът, за да побият колчета и да се впуснат след това като вихър към Форт Кудахи.

Но съперничеството на Четиридесета миля бе слабо. Тъй като целият лагер бе посветил своите усилия в подготовката на Джек Харингтън и Луи Савой, останалите мъже се оказаха достатъчно разумни да не се впускат сами в това състезание. Разстоянието до регистрационната

кантора беше стек мили и затова беше решено двамата избраници да разполагат по маршрута с четири смени кучета и шейни. Естествено, последната част от пътя щеше да бъде решителна, затова за тези двадесет и пет мили техните привърженици се стремяха да осигурят възможно най-силните животни. Между двете групи се разгоря остра борба, която се водеше с такъв размах, че цените на кучетата отскочиха толкова високо, колкото не се бяха покачвали никога дотогава в историята на този край. И както се случва в подобни моменти, борбата за кучетата насочи още по-силно вниманието върху Джой Молино. Тя не само бе причината за всички вълнения, но притежаваше и най-доброто впрегатно куче от Чилкут до Берингово море. Като организатор и водач на кучешкия впряг..

Вълчия зъб нямаше равен на себе си. Този чиято шейна би повел в последната четвърт от пътя, щеше непременно да спечели. В това нямаше никакво съмнение. Хората имат вродено чувство за това кое е възможно и кое не, затова Джой Молино не бе обезпокоена нито веднъж с предложение да използват нейното куче. И двете страни се утешаваха, че щом единият от мъжете не може да се възползува от него, това нямаше да стори и другият.

Тъй като мъжете, взети поотделно или вкупом, са така устроени, че често прекарват целия си живот в блажено неведение относно силата на лукавството у другата половина на човешкия род, и мъжете на Четиридесета миля също се оказаха неспособни да разгадаят дяволитите намерения на Джой Молино. Те признаха по-късно, че не бяха успели да оценят правилно тази черноока дъщеря на Северното сияние, отворила за първи път очи при пламтящите северни светлини, чийто баща бе въртял търговия с кожи из този край, преди още на тях да им беше минало и през ума да го завладяват. Впрочем случайността, че се бе родила тук, не ѝ пречеше да бъде истинска жена и не ограничаваше способността ѝ да се ориентира правилно в природата на мъжете. Мъжете знаеха, че тя си играе с тях, но не разбираха мъдростта на нейната игра, дълбочината и хитрината ѝ. В играта те преценяваха само откритите карти и до последната минута всички от Четиридесета миля бяха в състояние на приятно заблуждение, затова, когато, тя хвърли и последния си коз, не им остана нищо друго, освен да пресметнат резултата.

В началото на седмицата целият лагер излезе да изпрати Джек Харингтън и Луи Савой. Те тръгнаха по-рано, защото искаха да пристигнат при участъка на Олаф Нелсън няколко дни преди изтичането на шестдесетдневния срок, да отпочинат заедно с кучетата и с пресни сили

да се впуснат в първата четвърт от маршрута. По пътя си те срещнаха хора от Доусън, които вече настаняваха сменни впрягове по маршрута; това показваше, че никой не се бе скъпил пред изгледите да спечели милиони.

Няколко дни след като изпрати своите шампиони, Четиридесета миля се зае да разпраща сменни кучета – първо на пункта на седемдесет и петата миля, след туй на петдесетата и най-после на двадесет и петата миля. Впряговете, определени за последната четвърт, маршрута, бяха великолепни а и толкова си приличаха, че в продължение на цял час при петдесет градуса под нулата лагерът обсъжда и сравнява техните достойнства, докато най-после им разрешиха да тръгнат. В последния миг Джой щ Молино изскочи сред тях с шейната си. Тя дръпна настрани Лон Макфейн, който подреждаше кучешкия впряг на Харингтън, и още първите думи не бяха излезли от устата ѝ, когато всички забелязаха, че той зяпна с такъв учуден вид, който ясно говореше, че е научил нещо важно. Лон Макфейн отпегна Вълчия зъб от нейната шейна, сложи го начело на впряга на Харингтън и подгони кучетата по пъртината на Юкон. – Бедният Луи Савой! – възкликнаха мъжете, но Джой Молино ги стрелна дръзко с черните си очи и обърна шейната към хижата на баща си.

На участъка на Олаф Нелсън приближаваше полунощ. Неколкостотин облечени в кожи мъже бяха предпочели шестдесетградусовия студ и надпреварването пред изкушението на топлите хижи и удобните легла. Някои от тях бяха приготвили колчета за забиване и държаха кучетата си под ръка. Една група конни полицаи на капитан Константайн беше получила нареждане да стои на пост, за да може всичко да протече справедливо. Излезе заповед, че не се разрешава на никого да забива колчета, докато и последната секунда от деня не отлети във вечността. На Север подобни заповеди са равносилни на тези на Йехова; куршумите думдум са бързи и сигурни като мълния. Беше ясно и студено. Северното сияние нарисова трептящи цветни лъчи по небосклона. Вълни на хладен розов блясък заляха зенита, а големи блестящи решетки със зеленикаво-бял цвят затъмниха звездите. Ръката на гигант издигаше величествени арки над полюса. При това великолепно зрелище кучетата вълча порода виеха като своите прародители в древни времена.

Един полицай, облечен в меча кожа, пристъпи тежко напред с часовник в ръка. Мъже се суетяха между кучетата, вдигаха ги на крака, оправяха замотаните каиши и ги затягаха. Участниците в състезанието се приближиха до линията, като стискаха здраво

в ръце колчетата и отличителните знаци. Те бяха преминавали толкова често през границите на участъка, че сега можеха да извършат всичко и със завързани очи. Полицията вдигна ръка. Като захвърлиха от плещите си излишните кожи и одеяла и и притегнаха за последен път ремъците, мъжете притихнаха в очакване.

– Готови! Шестдесет чифта ръце се освободиха от ръкавиците; още толкова чифта мокасини стъпиха по-здраво върху снега.

– Тръгни! м Мъжете се втурнаха към широкото пусто пространство от четирите му страни, забиваха отличителни знаци на всеки ъгъл и в средата, където трябваше да се поставят двете централни колчета. След туй скочиха към шейните, които ги чакаха на замръзналото корито на ручея. Настъпи страшна бъркотия от движения и шум. Шейните се заблъскаха, а кучешките впрягове, озъбени и с настръхнала козина, връхлитаха един върху друг. Коритото на тесния поток се задръсти от скупчилите се хора и животни. Камшици и дръжки на камшици се стоварваха безразборно върху хора и животни. На това отгоре всеки участник имаше по една сюроя приятели, които се стремяха да му помогнат да се измъкне от навалищата. Но една след друга, като си пробиваха път със сила, шейните се измъкваха и потъваха в мрака, който хвърляха надвисналите брегове.

Джек Харингтън беше предвидил тази блъсканица и сега чакаше спокойно край своята шейна, докато всичко утихне. Луи Савой познаваше голямото изкуство на своя съперник в карането на кучета, затова последва неговия пример и също зачака. След като гъмжилото притихна, те се впуснаха по пъртината и преди да бяха изминали десетте мили до Бонанза, настигнаха шейните, които се движеха плътно една зад друга. Не се чуваше почти никакъв шум, защото на този участък от пътя нямаше възможност за задминаване. Ширината на шейните, от плаз до плаз, беше шестнадесет инча, а пъртината – осемнадесет. Утъпкана добре от движението по нея, тя приличаше на канавка. От двете ѝ страни се простираше пухкав кристален сняг. Ако някой от мъжете се опиташе да свърне по него с намерение да задмине предната шейна, кучетата му неминуемо щяха да затънат до коремите си в снега и щяха да се движат не по-бързо от охлюви. Така че мъжете лежах на своите подскачащи шейни и чакаха. По протежение на петнадесетте мили надолу по Бонанза и Клондайк, до Доусън, където трябваше да пресекат Юкон, не настъпиха никакви промени. Тук ги очакваше първата смяна кучета и шейни. Харингтън, и Савой, решени, ако се наложи, да, уморят кучетата си, бяха разположили смените на няколко мили след тези на останалите

участници. Те използваха настъпилата бъркотия при смяната на шейните и успяха да задминат половината от тях. Когато литнаха по широката гръд на Юкон, отпреде им имаше не повече от тридесет мъже. Тук щеше да се развие борбата. Когато есенес реката почне да замръзва откъм бреговете, между двете мощни ледени ивици остава около миля течаща вода. Поради бързото течение тя едва наскоро се бе покрила с ледена кора и сега ледът бе гладък, твърд и хлъзгав като под на танцова зала. В момента, в който шейната докосна блестящия лед, Харингтън застана на колене и като се придържаше несигурно с едната си ръка, с другата засвистя яростно с камшика над главите на кучетата, а край ушите им зафучаха заканителни проклетия. Впряговете се разпростряха върху гладкия лед и всеки теглеше с всички сили. Малко хора на Север можеха да гонят кучетата си като Джек Харингтън. Неговата шейна изведнъж литна напред, а зад него с отчаяни усилия го следваше Луи Савой, водачите на впряга му почти докосваха шейната на неговия съперник.

По средата на ледения простор сменните шейни излетяха откъм брега. Харингтън не загуби нито минута при смяната. Като изчака новата шейна да го доближи, той скочи с вик в нея и веднага подгони кучетата. Мъжът, който караше шейната, скочи долу. Савой направи същото със своя впряг, а изоставените на произвола шейни се замяха наляво и надясно, следващите впрягове налетяха върху тях и на леда настана страшна бъркотия. Харингтън набираше скорост, Савой го следваше по петите. Към края на ледената равнина те се изравниха с първата шейна. Когато се впуснаха в тясната пъртина, прокарана в пухкавия сняг, те излязоха начело и жителите на Доусън, които наблюдаваха състезанието при светлината на Северното сияние, се къняха, че всичко е направено много майсторски.

Когато температурата падне под шестдесет градуса, човек не може да издържи дълго време без огън или енергични движения и умира. Харингтън и Савой прибягнаха до стария обичай „на шейна и бегом“. Като скачаха от шейните, хванали ремъците в ръце, те тичаха след тях дотогава, докато кръвта възстановяваше своето естествено обръщение и прогонеше студа от тялото, след туй се мятаха огново на шейните, докато студът не сковеше отново телата им. Така, като ту се возеха, ту тичаха, те преминаха втората и третата част от маршрута. Няколко пъти, като излизаха на гладкия лед, Савой подгонваше кучетата, но всеки път опитите му да излезе напред завършваха с неуспех. На около пет мили зад тях, нанизани една след друга, останалите шейни се опитваха напразно

да ги застигнат. Само на Луи Савой се падна честта да издържи на убийствената скорост, наложена от Джек Харингтън.

Когато се приближиха към поста на седемдесет и петата миля, Лон Макфейн тръгна с кучетата успоредно на пъртината. Вълчия зъб, начело на впряга, привлече погледа на Харингтън и той разбра, че победата е негова. Из целия Север нямаше впряг, който да може да го настигне в последните двадесет и пет мили. Когато Луи Савой видя Вълчия зъб, застанал начело на впряга на своя противник, той разбра, че е изгубил състезанието, и изруга тихо в себе си така, както най-често се ругаят жените. Но той продължаваше да лети в снежния прах по следите на другия, като се надяваше и на последната възможност. На югоизток започна да се загорява, а те се носеха напред, като се чудеха – единият изпълнен с радост, а другият със съжаление – на това, което беше направила Джой Молино.

Четиридесета миля беше изпъзляла рано изпод кожените си завивки и се бе скупчила близо до края на пъртината. От това място пъртината се виждаше няколко мили нагоре по Юкон, до първия завой. Виждаше се как тя пресича реката и стига до финала при Форт Кудахи, където чакаше обхванатият от нетърпение инспектор по златните мини. Джой Молино бе заела място малко встрани от пъртината и

предвид обстоятелствата, останалите жители на Четиридесета миля се стараеха да не ѝ пречат. Така пространството между нея и едва очертаната в снега линия на пъртината беше съвсем свободно. Горяха огньовете и край тях златотърсачите се обзалагаха на

златен прах и кучета, като най-големите шансове се възлагаха на Вълчия зъб.

– Идат! – раздаде се от върха на висок бор пискливото гласче на едно момче индианче.

Върху снега от горната страна на Юкон се появи черно петно, а наблизод зад него – друго. Петната бързо нарастваха, като на известно разстояние зад тях започнаха да се показват и други. Постепенно те приеха форми на кучета, шейни и мъже, легнали върху тях.

– Вълчия зъб е начело! – прошепна един полицейски лейтенант на Джой Молино.

Тя му отвърна с усмивка, като не скриваше заинтересоваността си.

– Десет към едно за Харингтън! – извика един крал на Ручея на брезите, като измъкна торбичка със златен прах.

– Кралицата няма ли да ви плати много? – попита Джой Молино.

Лейтенантът поклати глава.

– Ти имаш златен прах, колко е? – продължи тя. Той разтвори своята торбичка. С бърз поглед тя оцени нейното съдържание.

– Може би... да кажем... двеста, а? Добре! Сега аз ще давам на тебе... как се казва... таен съвет. Приемай облога!

Джой се усмихна загадъчно. Лейтенантът се колебаеше. Той погледна нагоре по пъртината. Двамата мъже се бяха изправили на колене и удряха настървено кучетата с камшици. Начело се носеше Харингтън.

– Десет към едно за Харингтън! – крещеше кралят на Ручея на брежите, като размахваше торбичката си под носа на лейтенанта.

– Приемай облога! – подшушна Джой. Той се подчини, като сви рамене в знак, че отстъпва не пред гласа на своя разум, а пред нейния чар. Джой кимна окуражително с глава.

Брътвежът изведнъж стихна. Мъжете престанаха да се обзалагат.

Като се поднасяха настрани, подскачаха и се накланяха, подобно на малки платноходки в бурно море, шейните летяха лудо към тях. По лицето на Луи Савой, въпреки че водачът на неговия впряг тичаше току зад шейната на Джек Харингтън, бе изписана безнадеждност. Харингтън, стиснал устни, не поглеждаше нито наляво, нито надясно. Кучетата му бягаха с чудесен ритъм, със сигурна крачка, без да се отбиват от пъртината, а Вълчия зъб с ниско наведена напред глава скимтеше тихо и предвождаше идеално другарите си.

Четиридесета миля затаи дъх. Не се чуваше нищо освен ръмженето на кучетата и плющенето на камшиците.

Внезапно във въздуха се извиси звънкият глас на Джой Молино.

– Ай! Яа! Вълчи зъб! Вълчи зъб!

Вълчи зъб я чу. Той изви рязко от пъртината и се насочи право към своята господарка. Останалите кучета от впряга се втурнаха след него, шейната се наклони, изправи се на единия си плаз и изхвърли Харингтън в снега. Савой префуча край него като вихър. Харингтън се изправи на крака и видя как неговия съперник се приближава през замръзналата река към инспектора по златните мини. В този момент той неволно чу разговора зад себе си.

– А, той извършил всичко много добре – обясняваше Джой Молино на лейтенанта. – Той... както вие казвате... удържа на темпото. Да, той удържа отлично на темпото.

КРАЙ

© 1963 Борис Дамянов, превод от английски

Jack London
A Daughter of the Aurora", 1899

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 7 юни 2003

Публикация:

Джек Лондон, Разкази и новели
Книгоиздателство „ГЕОРГИ БАКАЛОВ“, ВАРНА, 1987
Анелия Бошнакова, Сидер Флорин, преводачи, 1987
Борис Дамянов, Желяз Янков, Сидер Флорин, Тодор Вълчев, преводачи, 1963

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2204>]